

โครงการ เสริมสร้างศักยภาพการชันสูตรโรคของศูนย์บริการสาธารณสุข สำนักอนามัย
ผู้รับผิดชอบ สำนักงานชันสูตรสาธารณสุข สำนักอนามัย
ปีงบประมาณ ๒๕๗๐

๑. หลักการและเหตุผล

ศูนย์บริการสาธารณสุข สำนักอนามัย เป็นหน่วยบริการทางการแพทย์ที่ให้บริการกับประชาชน โดยมีการตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการที่สำคัญ เช่น การตรวจหาระดับน้ำตาลในเลือดโดยเครื่องตรวจเลือดจากปลายนิ้ว การตรวจหาเชื้อไวรัสโรคด้วยกล้องจุลทรรศน์ การตรวจหมู่เลือด การตรวจหาระดับความเข้มข้นของเลือด การตรวจ Anti HIV และการตรวจคัดกรองหาสารเสพติด Methamphetamine เป็นต้น ผลการตรวจวิเคราะห์จะช่วยสนับสนุนการวินิจฉัยโรค และการติดตามการรักษาของแพทย์ ดังนั้น ผลการตรวจวิเคราะห์เหล่านี้จำเป็นต้องมีความถูกต้อง ซึ่งปัจจัยสำคัญ ได้แก่ บุคลากรผู้ปฏิบัติงานต้องมีการเรียนรู้เกี่ยวกับวิธีปฏิบัติการตรวจวิเคราะห์ที่ถูกต้อง มีการศึกษาทบทวนวิธีปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง และการเรียนรู้วิธีปฏิบัติการตรวจวิเคราะห์ยังมีความจำเป็น เพื่อให้บุคลากรผู้รับภารกิจใหม่สามารถปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายอย่างถูกต้อง

นอกจากปัจจัยด้านบุคลากร การควบคุมคุณภาพการตรวจวิเคราะห์ และการประเมินคุณภาพการตรวจวิเคราะห์ ยังเป็นปัจจัยที่สำคัญของระบบคุณภาพตามมาตรฐานงานเทคนิคการแพทย์ ที่จำเป็นต้องมีการดำเนินการอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เพื่อเป็นการทวนสอบกระบวนการทำงานของผู้ปฏิบัติงาน หวังผลให้เกิดการพัฒนา ปรับปรุงศักยภาพของบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน ช่วยให้ผลการตรวจวิเคราะห์มีความถูกต้องได้มาตรฐาน ผู้ปฏิบัติงานมีความมั่นใจในการรายงานผล แพทย์และผู้ใช้บริการมีความเชื่อถือผลการตรวจวิเคราะห์ ทั้งนี้ เพื่อการพัฒนางานบริการตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการของศูนย์บริการสาธารณสุข สนับสนุนการดำเนินการตามมาตรฐานบริการสุขภาพปฐมภูมิและมาตรฐานศูนย์บริการสาธารณสุข (PHCA)

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อพัฒนาบุคลากรทางห้องปฏิบัติการมีความรู้เท่าทันเทคโนโลยีทางห้องปฏิบัติการที่ทันสมัย (วัดโดยแบบทดสอบ)

๒.๒ เพื่อให้บุคลากรผู้ปฏิบัติงานตรวจวิเคราะห์ของศูนย์บริการสาธารณสุข ควบคุมคุณภาพการตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการชันสูตรโรคได้อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

๒.๓ เพื่อให้บุคลากรของศูนย์บริการสาธารณสุขตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการได้อย่างมีคุณภาพมาตรฐานและถูกต้อง (ประเมินความถูกต้องคือได้ผลการตรวจวิเคราะห์ผ่านเกณฑ์การยอมรับ ที่กำหนด) โดย

๒.๓.๑ ประเมินคุณภาพการตรวจหาระดับน้ำตาลปลายนิ้วโดยใช้เครื่องตรวจที่ศูนย์มีอยู่ (๓ ครั้ง/ปี)

๒.๓.๒ ประเมินคุณภาพการตรวจวิเคราะห์เชื้อไวรัสโรคโดยใช้กล้องจุลทรรศน์ (๒ ครั้ง/ปี)

๒.๓.๓ ประเมินคุณภาพการตรวจวิเคราะห์หมู่เลือด (๓ ครั้ง/ปี)

๒.๓.๔ ประเมินคุณภาพการตรวจหาระดับความเข้มข้นของเลือด (Hematocrit) (๓ ครั้ง/ปี)

๒.๓.๕ ประเมินคุณภาพการตรวจวิเคราะห์หา Anti-HIV ด้วยชุดทดสอบแบบรวดเร็ว (Rapid Test) (๓ ครั้ง/ปี)

๒.๓.๖ ประเมินคุณภาพการตรวจคัดกรองหาสารเสพติด Methamphetamine (๒ ครั้ง/ปี)

๓. เป้าหมาย

๓.๑ อบรมความรู้ด้านการตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการให้กับกลุ่มเป้าหมายได้แก่ บุคลากรผู้ปฏิบัติงานตรวจวิเคราะห์ ตำแหน่งข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญ ประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการถึงชำนาญการพิเศษ ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพ นักเทคนิคการแพทย์ นักวิทยาศาสตร์การแพทย์ และ

นักวิชาการ...

นักวิชาการสาธารณสุข และประเภททั่วไป ระดับปฏิบัติงานถึงชำนาญงาน ตำแหน่งพยาบาลเทคนิค และเจ้าพนักงาน
วิทยาศาสตร์การแพทย์ จากศูนย์บริการสาธารณสุข ๒๙ แห่ง กองสร้างเสริมสุขภาพ และสำนักงานชั้นสูตรสาธารณสุข
จำนวน ๑๕๐ คน

๔. ลักษณะของโครงการ

๔.๑ ประเภทโครงการ เป็นโครงการตามยุทธศาสตร์ของหน่วยงาน

๔.๒ สอดคล้องกับแผนปฏิบัติราชการกรุงเทพมหานคร ๒๕๗๐ ยุทธศาสตร์ด้านสุขภาพดี ประเด็นการ
พัฒนาที่ ๕.๒ ยกระดับระบบสุขภาพปฐมภูมิ และเครือข่ายสาธารณสุข

๔.๓ รูปแบบโครงการ ประกอบด้วย ๓ กิจกรรม

๔.๓.๑ กิจกรรมที่ ๑ ฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการแก่กลุ่มเป้าหมาย มี
ลักษณะเป็นการอบรมแบบออนไลน์ ระยะเวลาในการอบรม ๓ ชั่วโมง หรือให้กลุ่มเป้าหมายศึกษา ทบทวน วิธี
ปฏิบัติการตรวจวิเคราะห์ด้วยตนเอง (E-learning) โดยศึกษาจากสื่อวิดีโอ ในหน้าเว็บไซต์ของสำนักงานชั้นสูตร
สาธารณสุข และวัดผลการทดสอบความรู้ผ่าน Google form ภายในเดือนมกราคม – มีนาคม ๒๕๗๐

๔.๓.๒ กิจกรรมที่ ๒ การควบคุมคุณภาพการตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการ โดย

๔.๓.๒.๑ บุคลากรผู้ปฏิบัติงานตรวจวิเคราะห์ของศูนย์บริการสาธารณสุข ควบคุมคุณภาพ
น้ำยาตรวจวิเคราะห์ โดยจัดบันทึกวันหมดอายุ การเก็บรักษา และส่งรายงานเป็นประจำทุกเดือน

๔.๓.๒.๒ สำนักงานชั้นสูตรสาธารณสุขจัดให้มีการสอบเทียบเครื่องมือห้องปฏิบัติการของ
ศูนย์บริการสาธารณสุข (๑ ครั้ง/ปี)

๔.๓.๓ กิจกรรมที่ ๓ การประเมินคุณภาพการตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการ จำนวน
๖ รายการ โดยสำนักงานชั้นสูตรสาธารณสุขจัดเตรียมและส่งตัวอย่างควบคุมคุณภาพภายนอกให้บุคลากร
ผู้ปฏิบัติงานตรวจวิเคราะห์ของศูนย์บริการสาธารณสุขทำการตรวจวิเคราะห์ และส่งรายงานผลกลับมายัง
สำนักงานชั้นสูตรสาธารณสุข เพื่อประเมินความถูกต้อง และสรุปผลการประเมินในรูปแบบรายงานส่งให้
ศูนย์บริการสาธารณสุข ดังนี้

๔.๓.๓.๑ ประเมินคุณภาพการตรวจหาระดับน้ำตาลปลายนิ้วโดยใช้เครื่องตรวจที่
ศูนย์บริการสาธารณสุขมีอยู่ (๓ ครั้ง/ปี)

๔.๓.๓.๒ ประเมินคุณภาพการตรวจวิเคราะห์เชื้อวัณโรคโดยใช้กล้องจุลทรรศน์
(๒ ครั้ง/ปี)

๔.๓.๓.๓ ประเมินคุณภาพการตรวจวิเคราะห์หมู่เลือด (๓ ครั้ง/ปี)

๔.๓.๓.๔ ประเมินคุณภาพการตรวจหาระดับความเข้มข้นของเลือด (Hematocrit)
(๓ ครั้ง/ปี)

๔.๓.๓.๕ ประเมินคุณภาพการตรวจวิเคราะห์หา Anti-HIV ด้วยชุดทดสอบแบบรวดเร็ว
(Rapid Test) (๓ ครั้ง/ปี)

๔.๓.๓.๖ ประเมินคุณภาพการตรวจวิเคราะห์คัดกรองหาสารเสพติด Methamphetamine
ในปัสสาวะ (๒ ครั้ง/ปี)

๕. ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินการ

ระหว่างเดือนตุลาคม ๒๕๖๙ – กันยายน ๒๕๗๐

๖. แผนปฏิบัติการ

ขั้นตอนการดำเนินงาน	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐											
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
๑) ขออนุมัติดำเนินโครงการ และ แต่งตั้งคณะทำงานโครงการ	↔											
๒) ดำเนินกิจกรรมตามโครงการ ๓ กิจกรรม												
กิจกรรมที่ ๑ การอบรมให้ความรู้ด้านการตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการแก่กลุ่มเป้าหมาย หรือให้กลุ่มเป้าหมาย ศึกษา ทบทวนวิธีปฏิบัติการตรวจวิเคราะห์ด้วยตนเอง (E-learning) โดยศึกษาจากสื่อวีดิทัศน์ ในหน้าเว็บไซต์ของ สำนักงานชั้นสูงตรสารณสุข และทำแบบทดสอบความรู้												
๑.๑ จัดทำหนังสือขอรายชื่อผู้เข้า รับการอบรมจากศูนย์บริการ สาธารณสุข		↔										
๑.๒ ขออนุมัติ และจัดทำรายชื่อผู้ เข้ารับการอบรม			↔									
๑.๓ จัดเตรียมสื่อการสอนเพื่อ การอบรม			↔									
๑.๔ จัดการอบรมให้ความรู้ บุคลากรผู้ปฏิบัติงานตรวจ วิเคราะห์ของศูนย์บริการ สาธารณสุขผ่านการประชุม ออนไลน์ หรือจัดให้มีศึกษา ทบทวนวิธีปฏิบัติการตรวจ วิเคราะห์ ด้วยตนเอง (E- learning)				↔								
๑.๕ ประเมินผลการอบรม ผ่านการ ทำแบบทดสอบความรู้					↔							
๑.๖ สรุปรายงานผลการอบรม						↔						
กิจกรรมที่ ๒ ควบคุมคุณภาพการตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการ												
๒.๑ บุคลากรผู้ปฏิบัติงานตรวจ วิเคราะห์ของศูนย์บริการ สาธารณสุขควบคุมคุณภาพน้ำยา ตรวจวิเคราะห์ และส่งรายงาน เป็นประจำทุกเดือน		←									→	

๒.๒ สำนักงาน...

ขั้นตอนการดำเนินงาน	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐											
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
๒.๒ สำนักงานชั้นสูตร สาธารณสุขจัดให้มีการสอบเทียบ เครื่องมือห้องปฏิบัติการของ ศูนย์บริการสาธารณสุข (๑ ครั้ง/ ปี)					←			→				
กิจกรรมที่ ๓ การประเมินคุณภาพการตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการ จำนวน ๖ รายการ โดยสำนักงานชั้นสูตร สาธารณสุขจัดเตรียมและส่งตัวอย่างควบคุมคุณภาพภายนอกให้บุคลากรผู้ปฏิบัติงานตรวจวิเคราะห์ของศูนย์บริการ สาธารณสุขทำการตรวจวิเคราะห์ และส่งรายงานผลกลับมายังสำนักงานชั้นสูตรสาธารณสุข เพื่อประเมินความ ถูกต้อง และสรุปผลการประเมินในรูปแบบรายงานส่งให้ศูนย์บริการสาธารณสุข ดังนี้												
๓.๑ การประเมินคุณภาพการ ตรวจหาระดับน้ำตาลปลายนิ้วโดย ใช้เครื่องตรวจที่ศูนย์บริการ สาธารณสุขมีอยู่				←	→			←	→		←	→
๓.๒ การประเมินคุณภาพการ ตรวจวิเคราะห์เชื้อวัณโรคโดยใช้ กล้องจุลทรรศน์					←	→			←	→		
๓.๓ การประเมินคุณภาพการ ตรวจวิเคราะห์หมู่เลือด				←	→			←	→		←	→
๓.๔ การประเมินคุณภาพการ ตรวจหาระดับความเข้มข้นของ เลือด				←	→			←	→		←	→
๓.๕ การประเมินคุณภาพการ ตรวจวิเคราะห์หา Anti-HIV ด้วย ชุดทดสอบแบบรวดเร็ว				←	→			←	→		←	→
๓.๖ ประเมินคุณภาพการตรวจ วิเคราะห์คัดกรองหาสารเสพติด Methamphetamine ใน ปัสสาวะ (๒ ครั้ง/ปี)				←	→						←	→
๓) สรุป และจัดทำรายงาน ผลการประเมินคุณภาพการตรวจ วิเคราะห์ทั้งหมด											←	→

๗. งบประมาณ

ไม่ใช้งบประมาณ

๘. ความเสี่ยงของโครงการและแนวทางการบริหารความเสี่ยง

ความเสี่ยง	การประเมินความเสี่ยง			แนวทางการบริหารความเสี่ยง
	โอกาสที่จะเกิด	ผลกระทบ	ระดับของความเสี่ยง	
ผู้เข้าร่วมโครงการไม่สามารถผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพ ที่กำหนด	๒	๓	ปานกลาง	- มีการตรวจสอบความถูกต้องของการเตรียมตัวอย่างประเมินคุณภาพก่อนแจกจ่ายให้แก่ศูนย์บริการสาธารณสุขที่เข้าร่วมโครงการ - มีการจัดเก็บและนำส่งตัวอย่างให้แก่ศูนย์บริการสาธารณสุขอย่างถูกต้อง - มีคำชี้แจงรายละเอียดของตัวอย่างประเมินคุณภาพที่ใช้สำหรับการตรวจวิเคราะห์แต่ละรายการ - มีการกำหนดวัดหาค่าอายุของตัวอย่างประเมินคุณภาพ และวันสิ้นสุดเวลาการรับรายงานผลคุณภาพเครื่องมือ - ให้ผู้ทำการตรวจวิเคราะห์ได้ตรวจสอบคุณภาพน้ำยา เช่น วันหมดอายุของน้ำยาตรวจวิเคราะห์ก่อนทำการทดสอบกับตัวอย่างประเมินคุณภาพ ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ และตรวจสอบวิธีปฏิบัติการตรวจวิเคราะห์ให้ถูกต้อง

๙. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๙.๑ บุคลากรผู้ปฏิบัติงานตรวจวิเคราะห์ของศูนย์บริการสาธารณสุข ได้รับความรู้และพัฒนาทักษะด้านการตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการชั้นสูงโรค

๙.๒ บุคลากรผู้ปฏิบัติงานตรวจวิเคราะห์ของศูนย์บริการสาธารณสุข ได้พัฒนาคุณภาพมาตรฐานการตรวจวิเคราะห์ของห้องปฏิบัติการชั้นสูงโรคอย่างต่อเนื่อง

๙.๓ ประชาชนผู้มารับบริการได้รับผลการตรวจวิเคราะห์ที่ถูกต้อง และเชื่อถือได้

๙.๔ สนับสนุนการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการตรวจวิเคราะห์ของห้องปฏิบัติการชั้นสูงโรคของศูนย์บริการสาธารณสุขอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับมาตรฐานงานบริการสุขภาพปฐมภูมิและมาตรฐานศูนย์บริการสาธารณสุข (PHCA)

๑๐. การติดตามประเมินผล

๑๐.๑ ตัวชี้วัดความสำเร็จ

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย	ประเภทตัวชี้วัด	วิธีการคำนวณ/เครื่องมือในการใช้วัด	ระยะเวลา
๑. ร้อยละของศูนย์บริการสาธารณสุขที่เข้าร่วมกิจกรรมครบทั้ง ๓ กิจกรรม	ร้อยละ ๙๐	ผลผลิต	- จำนวนศูนย์บริการสาธารณสุขที่เข้าร่วมกิจกรรมครบทั้ง ๓ กิจกรรม คูณด้วย ๑๐๐หารด้วย จำนวนศูนย์บริการสาธารณสุข ๖๙ แห่ง <u>นิยาม</u> ศูนย์บริการสาธารณสุขที่เข้าร่วมกิจกรรม หมายถึง ศูนย์บริการสาธารณสุขที่มีการเข้าร่วมกิจกรรมอย่างน้อย ๑ กิจกรรมของทั้ง ๓ กิจกรรม <u>วิธีคำนวณ</u> - ค่าเฉลี่ยผลรวมผลสำเร็จของ ๓ กิจกรรม คูณ ๑๐๐ หารด้วย ๓ - การคิดผลสำเร็จของกิจกรรม เท่ากับ จำนวนศูนย์ที่เข้าร่วมและผ่านเกณฑ์ คูณ ๑๐๐ หารด้วยจำนวนศูนย์บริการสาธารณสุขที่เข้าร่วม	ส.ค. ๒๕๗๐
๒. ร้อยละของศูนย์บริการสาธารณสุขที่เข้าร่วมกิจกรรมที่ ๓ และมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์ที่กำหนด	ร้อยละ ๙๐	ผลลัพธ์	- ค่าเฉลี่ย (ร้อยละ) ของผลรวมการประเมินคุณภาพทั้ง ๖ รายการ ที่มีผู้เข้าร่วมและผ่านเกณฑ์ที่กำหนดของการประเมินแต่ละรายการ <u>นิยาม</u> ศูนย์บริการสาธารณสุขที่เข้าร่วมและผ่านเกณฑ์การประเมิน หมายถึง จำนวนศูนย์บริการสาธารณสุขที่เข้าร่วมการประเมินและผ่านเกณฑ์ที่กำหนด คูณ ๑๐๐ หารด้วยจำนวนศูนย์บริการสาธารณสุขที่เข้าร่วมการประเมินแต่ละรายการ <u>วิธีคำนวณ</u> - ผลรวมการประเมินของผลการประเมิน ๖ รายการ หาร ๖	ส.ค. ๒๕๗๐

๑๐.๒ การติดตามความก้าวหน้า

การรายงานความก้าวหน้าของการดำเนินโครงการในระบบการบริหารจัดการแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร (BMA Digital Plans) ภายในวันที่ ๕ ของทุกเดือน โดยแบ่งขั้นตอนความก้าวหน้า ดังนี้

๑. ขออนุมัติ...

ลำดับ	กิจกรรม	สัดส่วนความก้าวหน้า ของโครงการ (ร้อยละ)
๑.	ขออนุมัติดำเนินโครงการ และแต่งตั้งคณะทำงานโครงการ	๕
๒.	จัดทำหนังสือขอรายชื่อผู้เข้ารับการอบรมจากศูนย์บริการสาธารณสุข	๕
๓.	ขออนุมัติ และจัดทำรายชื่อผู้เข้ารับการอบรม	๕
๔.	เตรียมการจัดอบรม	๑๐
๕.	จัดการอบรมให้ความรู้บุคลากรผู้ปฏิบัติงานตรวจวิเคราะห์ของศูนย์บริการ สาธารณสุข	๑๐
๖.	ประเมินผลการอบรม ผ่านการทำแบบทดสอบความรู้	๕
๗.	สรุปรายงานผลการดำเนินการอบรมให้ความรู้ หรือการทดสอบ E-learning	๕
๘.	ติดตามรายงานการควบคุมคุณภาพน้ำยาของศูนย์บริการสาธารณสุขเป็นประจำ ทุกเดือน	๑๐
๙.	สอบเทียบเครื่องมือทางห้องปฏิบัติการของศูนย์บริการสาธารณสุข	๑๐
๑๐.	ประเมินคุณภาพการตรวจวิเคราะห์	
	๑๐.๑ ส่งตัวอย่างและประเมินคุณภาพการตรวจวิเคราะห์ (ครั้งที่ ๑)	๑๐
	๑๐.๒ ส่งตัวอย่างและประเมินคุณภาพการตรวจวิเคราะห์ (ครั้งที่ ๒)	๑๐
	๑๐.๓ ส่งตัวอย่างและประเมินคุณภาพการตรวจวิเคราะห์ (ครั้งที่ ๓)	๑๐
๑๑.	สรุปผลการดำเนินโครงการและรายงาน	๕
	รวมความก้าวหน้าโครงการ	๑๐๐

๑๐.๓ การประเมินผลโครงการ

ประเมินผลสำเร็จของการดำเนินโครงการ

- รวบรวม และประเมินผลการดำเนินแต่ละกิจกรรม
- คำนวณความสำเร็จของตัวชี้วัด แต่ละกิจกรรม
- คำนวณความสำเร็จตัวชี้วัดตามเป้าหมายที่กำหนด
- รายงานผลสำเร็จการดำเนินโครงการต่อผู้อนุมัติโครงการเป็นรายไตรมาส จนสิ้นสุดโครงการ

ลงชื่อ.....ผู้เสนอโครงการ
(นางกรรณิกา เจียมจิรอนันต์)
ผู้อำนวยการสำนักงานชั้นสูงตรสาธารณสุข
สำนักอนามัย

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติโครงการ
(นางทวีพร ไซตุนิจิต)
รองผู้อำนวยการสำนักอนามัย
ปฏิบัติราชการแทนผู้อำนวยการสำนักอนามัย